

Best Practice กลุ่มอาชีพ คหกรรม “หม้อห้อมแพร่ แพรพรรณล้านนาสู่สากล”

โดย งานอาชีพผ้าหม้อห้อม งานพัฒนาทักษะอาชีพ

ฝ่ายบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนพรปัญญาอนุกุล จังหวัดแพร่
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

สรุปรายงานผลการดำเนินงาน โครงการพัฒนาวิชาชีพเพื่อการมีงานทำสำหรับเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสฉบับนี้ ได้สรุปรายงานถึงกิจกรรมที่โรงเรียนได้ดำเนินการส่งเสริมพัฒนาทักษะอาชีพให้แก่ นักเรียนตลอดปีการศึกษา ๒๕๖๑ ซึ่งโรงเรียนได้คัดเลือกงานอาชีพที่มีผลการปฏิบัติงานที่ดีเด่น จำนวน ๑ อาชีพ ได้แก่ งานอาชีพผ้าหม้อห้อม ภายใต้ชื่อหม้อห้อมแพร์ แพรพรรณล้านนาสู่สากล จึงได้รวบรวมข้อมูล การปฏิบัติงานรวมทั้งความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรมและสรุปเป็นผลการดำเนินงานทั้งหมด ทั้งนี้เพื่อเป็น ข้อมูลให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานต่อไป

คณะครูผู้สอนงานอาชีพผ้าหม้อห้อม ขอขอบคุณคณะผู้บริหาร คณะครูที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจน นักเรียนและผู้ปกครองที่ให้การสนับสนุนในการดำเนินกิจกรรมสำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี

ครูผู้สอนงานอาชีพผ้าหม้อห้อม
งานพัฒนาทักษะอาชีพ

Best Practice กลุ่มอาชีพ คหกรรม

โรงเรียน แพร่ปัญญานุกูล จังหวัดแพร่

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

๑. ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน

โรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล จังหวัดแพร่ ตั้งอยู่เลขที่ ๔๔๔ หมู่ ๙ ตำบลนาจักร อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ เป็นเขตพื้นที่ธรณีสงฆ์ของวัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร มีเนื้อที่ ๒๒ ไร่ ๓ งาน ๙๕ ตารางวา มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดแพร่
ทิศใต้	ติดต่อกับสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดแพร่
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับโรงเรียนอนุบาลสามัคคี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับบึงชีแพร่

โรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล จังหวัดแพร่ ประกาศจัดตั้งตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๓๙ เดิมเรียกโรงเรียนศึกษาพิเศษแพร่ เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล จังหวัดแพร่ ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ เป็นโรงเรียนที่เปิดรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญา นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และออทิสติก ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล – มัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทประจำกายนอนในเขตพื้นที่จังหวัดแพร่ จังหวัดลำปาง และจังหวัดอุตรดิตถ์

๒. ชื่อผลงานที่เป็นเลิศ Best Practice

หม้อห้อมแพร่ แพร่พรรณล้านนาสู่สากล

๓. ขั้นตอนการดำเนินการในรูปแบบ PDCA

๓.๑ ขั้นตอนการวางแผน (P)

๑. ศึกษาวิเคราะห์บริบทของชุมชนในด้านการพัฒนาอาชีพ การประกอบอาชีพ
๒. สำรวจและวิเคราะห์ความพร้อมของสถานศึกษา
๓. วางแผนในการพัฒนาทักษะอาชีพ โดยเน้นอาชีพดั้งเดิมที่มีอยู่แพร่หลายในจังหวัดแพร่ คือ งานอาชีพผ้าหม้อห้อม
๔. ปรับหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน โดยลดสาระการเรียนรู้เนื้อหาให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง ฝึกการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาให้มากขึ้น
๕. กำหนดเป้าหมาย และรูปแบบการพัฒนาทักษะอาชีพ โดยการพัฒนาทักษะทั้งในเวลาเรียน นอกเวลาเรียน และแบบเต็มวัน

๓.๒ ขั้นตอนการปฏิบัติ (D)

๑. สำรวจสถานประกอบการแหล่งเรียนรู้ และวิทยากรท้องถิ่น
๒. ประสานติดต่อทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ

๓. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนเกิดสมรรถนะที่สำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. นำนักเรียนไปศึกษาดูงาน ฝึกปฏิบัติในแหล่งเรียนรู้/สถานประกอบการ

๓.๓ ขั้นตอนการตรวจสอบ (C)

๑. ติดตามตรวจสอบทบทวนการดำเนินงานตามเป้าหมายที่วางไว้

๒. นิเทศ กำกับติดตามการจัดการเรียนรู้

๓. ตรวจสอบผลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน

๔. ประเมินผลการดำเนินงาน

๓.๔ ขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (A)

๑. นำผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินมาวิเคราะห์ สรุปผลเพื่อปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไป

๔. ปัญหา อุปสรรคที่พบระหว่างดำเนินการ และแนวทางแก้ไข

๔.๑ ปัญหา อุปสรรค

๑. การประชาสัมพันธ์ยังไม่หลากหลาย

๒. การจัดทำหน่วยผลผลิตในพื้นที่ค่อนข้างลำบากเนื่องจากผลิตภัณฑ์จากผ้าหม้อห้อมมีแพร่หลายและผลผลิตของนักเรียนยังไม่สร้างสรรค์เท่าที่ควร

๓. ข้อจำกัดของนักเรียนในการสร้างชิ้นงาน ๑ ชิ้นนักเรียนต้องมีทักษะรอบด้าน ซึ่งส่วนใหญ่แล้วนักเรียนแต่ละคนจะมีทักษะเฉพาะด้านการสร้างชิ้นงานจึงไม่ครบวงจรในตัวนักเรียนเพียงแค่ ๑ คน

๔. งบประมาณยังไม่เพียงพอต่อการฝึกทักษะ

๔.๒ แนวทางแก้ไข

๑. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายช่องทางมากขึ้น

๒. ออกนิทรรศการร้านค้าต่างพื้นที่ เพื่อเผยแพร่และจำหน่ายผลผลิต และพัฒนาผลผลิตให้มีความหลากหลายและสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น

๓. ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมที่เข้มแข็งและพัฒนาทักษะอย่างรอบด้านให้กับผู้เรียน เพื่อการปฏิบัติงานในการสร้างชิ้นงานด้วยตนเองได้อย่างครบวงจร

๔. จัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาทักษะอาชีพ

๕. ผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียนและนักเรียน

๕.๑ ผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน

โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะอาชีพให้กับนักเรียน โรงเรียนได้เรียนรู้ที่จะบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้พัฒนากระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพให้กับนักเรียนให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เกิดการยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาทักษะอาชีพขึ้นตามลำดับ

๕.๒ ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

นักเรียนมีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ เห็นความสำคัญของการประกอบอาชีพ และได้ร่วมอนุรักษ์และสืบสานงานอาชีพที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น นักเรียนมีทักษะในการประกอบงานอาชีพตามศักยภาพ สามารถสร้างผลผลิต และจัดทำหน่วยผลผลิตได้ ก่อให้เกิดรายได้ในการสร้างอาชีพที่มั่นคง อันเป็นผลมาจากความร่วมมือของแหล่งเรียนรู้และสถานประกอบการในท้องถิ่นที่ให้การสนับสนุนด้านการพัฒนาฝีมือในการผลิต และให้สถานที่ในการจัดทำหน่วยผลผลิต นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานและมีกำลังใจในการพัฒนาทักษะอาชีพเพื่อสร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่องต่อไป

๖. ช่องทางการจำหน่ายผลผลิตและการประชาสัมพันธ์

๑. การจัดกิจกรรมรูปแบบนิทรรศการภายในและภายนอกโรงเรียน
๒. ฝากจำหน่ายในร้านค้าภายในจังหวัด

๗. แนวทางการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความยั่งยืน

การส่งเสริมการพัฒนาทักษะอาชีพร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

๘. ปัจจัยต่อความสำเร็จ

๑. คณะครูและบุคลากรมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของผ้าหม้อห้อมซึ่งเป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่นที่สำคัญ
๒. คณะครูและบุคลากรมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาทักษะอาชีพเพื่อการทำงานให้กับนักเรียน
๓. กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นนักเรียนปฏิบัติจริงจากสถานประกอบการ
๔. นักเรียนมีความอดทน และเรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน
๕. ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงดูตนเองได้ในอนาคต
๖. ชุมชนท้องถิ่นเห็นความสำคัญของการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นและการพัฒนาทักษะอาชีพให้กับนักเรียน และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะอาชีพให้กับนักเรียน
๗. ฝ่ายบริหารสถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๙. ภาพกิจกรรม

การมัดลายผ้าหม้อห้อม

การมัดลายผ้ามัดย้อม

การพิมพ์ลายผ้า

การย้อมผ้าหม้อห้อม

การย้อมผ้าหม้อห้อม

ภูมิปัญญาท้องถิ่นสอนการตัดเย็บเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ให้กับนักเรียนและผู้ปกครอง

ภูมิปัญญาท้องถิ่นสอนการตัดเย็บเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ให้กับนักเรียนและผู้ปกครอง

ผู้บริหารติดตามการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ

ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ

ฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ

จัดจำหน่ายผลผลิต